

Tekstanalyse for samfunnsvitere

3. UTGAVE

ØIVIND BRATBERG

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Innhold

1

Tekstanalyse: hvorfor og hvordan	11
Tolkningsarbeid: hermeneutikk og heuristikk	18
Tekstanalyse og vitenskapsteori.....	24
Tekstanalyse og kritisk teori.....	28
Hvordan denne boken bør leses.....	33
Spørsmål til egen refleksjon.....	36

2

Diskursanalyse	37
Hva er diskurs, og hva er diskursanalyse?	39
Et fortolkende utgangspunkt.....	42
Faghistorisk bakteppe	48
Empirisk anvendelse: «Vi trenger et oppskriftshefte!»	63
Kan diskurs forklare?	69
Validitetsutfordringen: gyldige funn – og på hvilke premisser?	72
Sammendrag.....	76
Spørsmål til egen refleksjon.....	78

3

Idéanalyse	79
Ideer og vitenskapsteori	81
Normative og deskriptive ideer.....	84
Idéanalysens mål: kartlegging eller forklaring?	88
Ideer og politisk endring	93
Å fange ideer i tekst	97
Validitetsutfordringen: gyldige funn – og på hvilke premisser?	106
Ideer – eller ideologi, tradisjon og diskurs?.....	110

INNHOOLD

Sammendrag.....	113
Spørsmål til egen refleksjon.....	114
4	
Kvantitativ innholdsanalyse	116
Hva slags analyse dreier det seg om?	119
Den empiriske analysen.....	123
Hva mener partiene egentlig? Analysen av partiprogrammer	125
Aviser og nyhetsdekning.....	130
Å telle i taler	132
Innholdsanalyse vs. andre tekstanalytiske teknikker	134
Store data og den fortolkende forsker	139
Sammendrag.....	143
Spørsmål til egen refleksjon.....	144
5	
Retorikk og argumentasjon	146
Hva er retorikk?	148
Etos, patos, logos.....	151
Det som sømmer seg.....	157
Den retoriske situasjonen	158
Hva med publikum?	161
«Don't think of an elephant!»	164
Argumentasjonsanalyse	167
Kan retorikk forklare?	176
Sammendrag.....	178
Spørsmål til egen refleksjon.....	180
6	
Tekstanalyse og historie	182
Hva er historie?.....	184
Historiefaglig analyse av tekst.....	191
Kildegransking.....	194
Historiefaget og årsaksforklaringer	200
Sammendrag.....	207
Spørsmål til egen refleksjon.....	208

7

Tekstanalyse på tvers	210
Ideer i og utenfor tekst	214
Diskurs: fra virkelighetsoppfatninger til handling?	219
Retorisk politisk analyse	222
Kan retorikkens klangbunn analyseres som diskurs?	224
Tekstanalyse som analytisk kompetanse	227
Spørsmål til egen refleksjon	228
Etterord til 3. utgave	231
Etterord til 2. utgave	233
Etterord	235
Litteratur	237
Register	249